

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA DESF. ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI METODICA DESF. ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. ROMÂNĂ

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

1. A cím és a vers kapcsolatának meghatározása. A válasz tartalmi követelményei: a cím a vers központi figurájára, a Manóra utal. Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. Érvényes, kifejtett válasz – 2 pont, részben érvényes/ részben kifejtett válasz – 1 pont
1 pont/2 pont
2. A vers rímképletének meghatározása 1 pontot ér. Helyes válasz: *aabb*, a rímtípus megnevezése 1 pontot ér. Helyes válasz: *páros rím*. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
1 pont + 1 pont = 2 pont
3. A vers ritmusképletének meghatározása 2 pontot ér. Helyes válasz: *4/3//4/3//4/3//4/3*. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
2 pont
4. Két művészi eszköz kiírása egyenként 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: *rugók résén; Nem téblábol, nem motoz*. A művészi eszközök megnevezése egyenként 1 pontot ér. Lehetséges válasz: *alliteráció, ismétlés*.
(1 pont x 2 példa) + (1 pont x 2 megnevezés) = 4 pont
5. Nyelvi ismeretek működtetése. Két rokon értelmű szó azonosítása – szavanként 1 pontot ér. Helyes válasz: *elguggol, kucorog*
1 pont x 2 szó = 2 pont
6. Nyelvi ismeretek működtetése. Szövegtranszformáció a beszédszándék megváltoztatásával, mondatok modalitása. Mindhárom átalakítás egyenként 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: a. *Manó jár az órában?* b. *Manó jár az órában!* c. *Bárcsak manó járna az órában!* Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
1 pont x 3 mondat = 3 pont
7. Nyelvi ismeretek működtetése. Szavak toldalékolása, az illeszkedés törvényei. Helyes válasz: *kerekekkel, kerekekhez*. Mindkét helyes toldalékolás 1 pontot ér. A kapcsolódó hangtani törvény megfogalmazása (A magas hangrendű szavakhoz a toldalékok magas hangrendű formája járul, a mély hangrendű szavakhoz pedig a toldalékok mély hangrendű alakja illeszkedik. A vegyes hangrendű szavak gyakran mély hangrendű toldalékot kapnak. Az összetett szavakhoz járuló toldalékok magánhangzója mindig az utótag hangrendjéhez igazodik. A háromalakú toldalékok magas hangrendű alakjai ajakműködés tekintetében is igazodnak a szó magánhangzójához. Ha a szó több szótagból áll, ez az igazodás az utolsó szótag magánhangzóját követi.) 1 pontot ér.
(1 pont x 2 toldalékolás) + 1 pont (törvény megfogalmazása) = 3 pont
8. Nyelvi ismeretek működtetése. Mindkét helyesen szótagolt szó egyenként 1 pontot ér. Helyes válaszok: *el-pil-led; téb-lá-bol*. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
1 pont + 1 pont = 2 pont
9. A gyermekvers 5 jellemzőjének megnevezése (pl: zeneiség, egyszerű nyelvhasználat, a lírai hős mindig külső szereplő, a felnőtt versekétől képalkotás, gyakoriak az ismétlések) egyenként 1 pontot ér, azok megfelelő példával való bemutatása egyenként 1 pontot ér. Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
(1 pont x 5 jellemző) + (1 pont x 5 példa) = 10 pont

Probă scrisă la lb. și lit. maghiară maternă, lb. și lit. română și univ. pt. copii, metoda desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. maghiară maternă și metoda desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. română (educator-puericultor în limba maghiară maternă)

Model

B. Limba română și literatura pentru copii (30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru despărțirea corectă în silabe a fiecăruia dintre cele două cuvinte date, astfel: *bi-ro-ul; în-coa-ce* **2x1p=2 puncte**

2. câte 2 puncte pentru scrierea oricăror două cuvinte derivate de la verbul *a zâmbi* (de exemplu: *zâmbitor, zâmbet, zâmbăreț* etc.) **2x2p=4 puncte**

3. câte 1 punct pentru precizarea corectă a părții de vorbire pentru fiecare dintre cele patru cuvinte date, astfel: *eu* – pronume, *sunt* – verb, *domnul* – substantiv, *Tushman* – substantiv **4x1p=4 puncte**

4. alcătuirea unui enunț corect în care adjectivul *înalt* are funcția sintactică de atribut (de exemplu: *Copacul înalt se vede în depărtare.*) **3 puncte**

- alcătuirea unui enunț cu adjectivul *înalt* – 1p.
- respectarea funcției sintactice de atribut – 2p.

5. transcrierea, din textul dat, a ultimei propoziții principale, astfel: *Am dat toți din cap, uitându-ne unii la alții.* **2 puncte**

6. *Conținut* – 10 puncte

- evidențierea unei trăsături care face posibilă încadrarea textului literar ales în genul epic (de exemplu: *acțiune, personaje, narator, repere spațio-temporale* etc.) **2 puncte**

- indicarea unei valori educative a operei epice menționate **2 puncte**

- ilustrarea posibilității de cultivare a valorii educative indicate într-o activitate didactică cu copii **4 puncte**

- ilustrare adecvată, detaliată, cu referire la o activitate didactică cu copii – 4p.
- ilustrare superficială a valorii/ schematism, cu referire la o activitate didactică cu copii – 2p.

- exprimarea unui punct de vedere referitor la modul în care valoarea educativă indicată se poate reflecta în comportamentul copiilor **2 puncte**

- exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere argumentată și nuanțată – 2p.
- exprimarea unei opinii pertinente, dar cu susținere superficială, schematică – 1p.

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare **1 punct**

- abilități de analiză și de argumentare **1 punct**

- ortografie, punctuație **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în limita de spațiu indicată **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba maghiară maternă

(15 puncte)

A bölcsődei verstanítás bemutatósa

a) körülményeinek megteremtése – érvényes, kifejtett válasz, adekvát példahasználat – 5 pont; részben érvényes/kifejtett válasz – 2 pont **5 pont**

b) módszerei, eljárásai, eszközei – érvényes, kifejtett válasz, adekvát példahasználat – 5 pont; részben érvényes/kifejtett válasz – 2 pont **5 pont**

c) a tevékenység didaktikai mozzanatai – érvényes, kifejtett válasz, adekvát példahasználat – 5 pont; részben érvényes/kifejtett válasz – 2 pont **5 pont**

B. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română

(15 puncte)

Conținut – 10 puncte

- câte 2 puncte pentru indicarea oricăror două *tipuri de rutine* care pot fi organizate în creșă

2x2p=4puncte

- prezentarea succintă a oricăruia dintre *tipurile de rutine* indicate **3 puncte**

- prezentare adecvată și nuanțată – 3p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic – 2p.
- prezentare superficială, ezitantă – 1p.

Probă scrisă la lb. și lit. maghiară maternă, lb. și lit. română și univ. pt. copii, metoda desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. maghiară maternă și metoda desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. română (educator-puericultor în limba maghiară maternă)

Model

- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la importanța *organizării și realizării rutinelor în creșă* **3 puncte**

- exprimarea unui punct de vedere corespunzător, referitor la importanța *organizării și realizării rutinelor în creșă*, cu argumentare adecvată și nuanțată – 3p.
- exprimarea corectă a unui punct de vedere din perspectivă teoretică, referitor la importanța *organizării și realizării rutinelor în creșă*, fără o argumentare adecvată – 2p.
- exprimarea superficială, schematică a unui punct de vedere din perspectivă teoretică, referitor la importanța *organizării și realizării rutinelor în creșă*, fără o argumentare adecvată – 1p.

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor* – 1p.)

1 punct

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică* – 2p. / *idei susținute prin raționamente, fără emiterea unor judecăți de valoare* – 1p.) **2 puncte**

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (*1-2 greșeli de ortografie și de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor* – 2p./ *2-3 greșeli de ortografie și de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor* – 1p.) **2 puncte**